Година пам’яті: «Голокост – лихо століття»

Мета виховного заходу:

- сприяти поглибленню знань з проблемних тем вітчизняної історії;
- розвивати вміння аналізувати інформацію;
- виховувати почуття гуманності та сприяти формуванню толерантності у міжнаціональних відносинах.

Методична цінність: робота з історичними документами, статистичними даними, зустріч з очевидцями подій, спрямована на розв’язання важливих для сучасної освіти завдань і формування громадянської компетентності.

Дидактична цінність: використання даного матеріалу на уроках з історії рідного краю, історії України, доповнення музейних експозицій спогадами очевидців.

Обладнання. Аудіозаписи очевидців подій, плакати, фотографії. В. А. Моцарт «Реквієм», Т. Петриненко «Україна».

Хід заходу

І. Організаційний момент

ІІ. Основна частина заходу

Звучить «Реквієм» Моцарта

Ведучий 1:

Надходить час Добра.
Ніч розбрату минає.
Світанок провістить
Єднання всіх сердець:
«Є брат, і є сестра,
А ворога – немає».
Людина прагне жить
І Пам'ять промовляє:
«Ми тут, ми з Вами,
Ми живі!»

Вчитель:

Історію неможливо повернути назад. Але необхідно розповісти про неї всю правду. Історія нашої Батьківщини, на жаль, має й сумні сторінки. Україна – це країна пісні й краси. Україна в роки Голокосту – це країна смерті. Смерті безвинних… Хроніка Голокосту – це біль і жах українського

народу. Трагічне повсякдення 1941-1943 рр. віддзеркалюють архівні документи, спогади очевидців.

Ø **Звучать твори Вольфганга Амадея Моцарта.** Учні виконують «Реквієм» Д. Павличка.

1-й учень

Владико світла, доброти і правди,
Звідси, з небес, на землю нашу стань.
Тут людська кров, пролита без пощади,
Горить в могилі, як незгасна грань.

2 – й учень

Ми тут лежимо в піску та глеї,
На всі сторони світу простерті
Євреї, євреї, євреї,
Діди, матері, немовлята.
Господи, дай нам відпочити
Від смерті, Від погляду ката!

3 – й учень

Боже, ти створив людину,
Дух вселив у темну глину -
Для добра й святого чину.
Людству дав ти в нагороду
Власну мудрість, власну вроду,
Заповів братерство й згоду.

4-й учень

Чом же ми, твої творіння,
Певні смертного терпіння,
Та невже твою подобу
Мали й ті, що нас до гробу
Поскидали, мов худобу!?
Не над нашою судьбою,
Не над людською ганьбою —
Зглянься, Боже, над собою!
Зглянься над самим собою!

Ø **Вчитель**

Голокост – трагедія, злочин проти людства, який тривалий час був закритим. Вивчення документів, спогадів доводить, що територія України стала своєрідним полігоном, де нацистські нелюди опрацьовували методи «остаточного розв'язування єврейського питання». Трагедія українських євреїв була не просто частиною Катастрофи європейського єврейства у роки світової війни. Вона стала тією сходинкою, переступивши яку нацисти вирішили остаточно знищити всіх євреїв Європи

Голокост — масове знищення нацистами єврейського населення Європи (у приблизному перекладі з грецької це слово означає «всеспалення», інше значення — катастрофа).

60 відсотків єврейського населення Європи піддалися систематичним переслідуванням і знищенню в Німеччині і на захоплених нею територіях в 1933-1945 роках.

Дату 27 січня обрали не випадково, саме цього дня у 1945 році війська визволили найбільший з гітлерівських концтаборів, Освенцим (Аушвіц-Біркнау), через який пройшли, як свідчать документи Нюрнберзького трибуналу, 2,5 мільйона людей, 90 відсотків з яких були євреї. До 27 січня (дня звільнення) в таборі залишалося всього 7 тисяч в'язнів. Десятьма днями раніше війська СС вивезли з табору більше 60 тисяч виснажених людей, десятки тисяч з них загинули під час цього «маршу смерті». Усього у фашистських таборах смерті було знищено шість мільйонів євреїв і мільйони людей інших національностей.

Ведучий 2:

В Україні анти-єврейський геноцид носив особливо жорстоку форму. Це пояснювалося тим, що, у розумінні нацистів, тут жили не просто євреї, а євреї «більшовицькі», нібито складаючи основу радянської влади що й представляють собою рушійну силу світової революції, для запобігання якої й необхідно було будь-якими способами позбутися її носіїв.

Ведучий 1:

Напередодні війни по кількості євреїв, що проживали на її території, - 2,7 млн.4 чоловік - Україна (у сучасних кордонах) посідала перше місце у Європі й друге - у світі. Убивства євреїв окупантами почалися в Україні 22 червня 1941 р. і тривали більш трьох років. Перші "єврейські акції - були спрямовані, в основному, проти єврейської інтелігенції як потенційного організатора опору окупантам. Першочерговому знищенню також підлягали євреї - партійні працівники й державні службовці. Далі окупанти перейшли до поголовного знищення всіх євреїв. Головна роль у цих операціях приділялася силам поліції й СД.

Ведучий 2:

Перед знищенням євреї в Східній Галичині, на Волині, у Поділлі, у Закарпатській Україні, почасти на Лівобережній Україні були примусово зібрані в гетто. У 60-ту річницю звільнення Освенциму президент України В. Ющенко у своїй промові сказав: «Я – син української землі, на якій відбулися страшні трагедії XX століття: Голодомор і Голокост, які забрали життя мільйонів людей. Україна пам'ятає, яку загрозу несуть

нетерпимість, насилля та агресія. Трагедія ніколи не повернеться на українську землю».

Ведучий 1:

У рва их раздеться заставили
И лечь в этом глиняном рву.
И нелюди дуло направили
В дитя, в молодую вдову.
Мертвящая черная сила
Уже ликовала кругом,
А мать мальчугана кормила
Сладчайшим своим молоком (С.Липкин)

Ø **Перегляд фільму «Голокост»**

Ведучий 2: Символом Голокосту в Україні став розстріл близько ста тисяч людей, більшість із яких були євреями, у Бабиному Яру (м. Київ).5 Загальна кількість загиблих українських євреїв можна оцінити в 1,8 млн. чол. У цілому Україна втратила близько 70% довоєнного єврейського населення. Це було складовою частиною трагедії Голокосту.

Ведучий 1:

Бабин Яр – один з найбільших у Києві ярів… Саме ця місцевість вважається першим місцем тотального знищення єврейського населення, першою спробою «остаточного вирішення єврейського питання». Чверть жителів міста на момент початку війни становили євреї. За переписом населення 1939 р. у Києві проживало 846,7 тисячі жителів, зокрема українців — 53,2%, євреїв – 25,5%, росіян - 16,5%

Ø **Виходять учні**

1 – й учень

Буде суд і буде кара,
Отверзеться Бабин Яр,
Хлине кров, як повінь яра,
Вдарить хвиля але до хмар.
На узвишшя піднебесне
Вийде світлий судія.
Буде суд і буде кара,
Отверзеться Бабин Яр.
Розпадуться небосхили,
Божа явиться могуть.
Вийдуть праведні з могили.

Злих в могилу поведуть.

2 – учень

Похилений вітром осіннім .
Над Бабиним Яром стою. Отця сивобородого бачу,
І брата, і матір свою.
Не тут вони тяжко вмирали,
Не тут вони зморені сплять.
Та їхні молитви й благання
В деревах десь тут шелестять.
Тут Київ та рід мій козацький,
Тут наша свобода в крові.

3-й учень

Великий Боже, ми з твоєї згоди
Проходимо дорогу в Бабин Яр,
Де смертю ти поєднуєш народи.
Щоб зберегти життя й свободи дар.
Втіши плачі і зойки в тьмі глибокій,
Серця розбиті ласкою вгорни.
Даруй святому праху вічний спокій,
Благословенні, непробудні сни!

Ведучий 1:

Масові страти євреїв пройшли також у Дніпропетровську, де було розстріляно 10.000 - 12.000 людей. Майже всіх 18.000 євреїв у тій частині Дніпропетровської області, яка перебувала в зоні військової окупації (за винятком 2000 жителів Павлограда, поміщених до червня 1942 р. у робочий табір), було знищено до лютого 1942р.

Ведучий 2:

А день осенний прозрачен,
медлителен, вечен.
Толпы текут – темные на свету.
Тихо дрожит тополей последние свечи,
И в воздухе:
- Где мы? Куда нас ведут?
- Куда нас ведут? Куда нас ведут
- Куда? – вопрошают глаза
в последней мольбе.
И процессия длинная и безысходная
Идет на похороны к себе…

Ведучий 1:

Допоки жива людська пам'ять, трагедію Голокосту слід згадувати із соромом і жахом. Людство мусить не забувати про мільйони ні в чому неповинних євреїв і представників інших меншин, про чоловіків, жінок і дітей, яких було знищено варварськими методами, і віддавати їм належну шану. В ті часи понад півтора мільйона українських євреїв було знищено нацистами . Було втрачено сотні єврейських громад, які упродовж століть збагачували національне життя України. Нікому не може бути дозволено применшувати кількість жертв Голокосту.

Пройдуть роки, але ніколи не забудуться криваві злочини нацистського «нового порядку»: страхіття гітлерівських концтаборів, масових розстрілів, душогубок, убивств.

Ведучий 2:

Людство не повинно забувати, що нацистські табори смерті починалися з ненависті, забобонів й антисемітизму. А пам'ятаючи про витоки зла, завжди протистояти спробам розпалити ненависть і міжнаціональну ворожнечу.

Ведучий 1:

Пам'ять про Голокост необхідна нам, щоб наші діти ніколи не були жертвами або байдужими спостерігачами проявів ворожнечі. Тепер, коли Голокост відходить у минуле, нинішнє покоління має продовжити естафету пам'яті, відстоювати гідність людини і докладати зусиль до недопущення ґеноцидів і злочинів проти людяності.

Ведучий 2:

Голокост нам треба пам’ятати,
Адже пам'ять – то є наша совість.
Помилок таких не допускати,
Не писати геноциду повість.
Процвітай і слався, Україно мила!
Кращого життя ти, вірю, гідна,
В об’єднанні й мирі наша сила!
А вона нам зараз так потрібна!

Ведучий 1:

Для багатьох народів незалежна Україна стала батьківщиною. Мир і злагода — це головне, що нам потрібно сьогодні. Пам'ятаючи про трагедію минулої війни, ми з надією дивимося в майбутнє і віримо в нашу державу.

Ведучий 2:

Народе, що дав геніїв великих,
Народе, що несеш із світових глибин
Високий чесний дух серед обмовин диких,
Низький тобі уклін!
Нас хліб живив один, одні поїли води,
Ділили, як брати, ми радість і печаль.
І нам за землю цю, за цвіт її свободи
Життя віддать не жаль.
Нас не зломить повік, бо ми не поодинці,
А попліч ідемо крізь темряву негод...
Не умирать, а жить, євреї, українці!
Нехай живе народ!

Ø **(Звучить 13 симфонія Д. Шостаковича «Бабин Яр») .**